

Yrityksemme toiminnan perustana on pitkä käytännön kokemus kalantutkimuksesta luonnontilaisilla jokialueilla. Olemme vuodesta 1989 lähtien matkanneet tuhansia jokikilometrejä taimen- ja lohivesiä sekä jalkaisin että kumiveneillä. Teno- ja Näämönjoen vesistöalueilla olemme kokeneet Euroopan vahvimpien lohikantojen elinympäristöjen monimuotoisuuden latvapuroilta Jäämeren vuonoille. Sadat [sähkökoekalastuskerrat](#) ovat opettaneet huomaamaan jokipohjan rakenteen ja virtausolosuhteiden keskeisen vaikutuksen luonnonpoikasten elinympäristövalintaan.

Tuulomajoen vesistöalue on ollut meille myös tärkeä oppimisaikka. Joki on ollut aikoinaan luonnontilassaan Tenojoen veroinen lohivesi. Voimalaitosrakentamisen aiheuttama kalastollinen muutos on ollut kuitenkin suurella vesistöalueella silmiinpistävä. Lohen vaelluksen estyminen ylemmälle vesistönosalle näkyy nykyään laajoina tyhjinä jokialueina. Vastavuoroisesti alueella säilyneet järvitaimenkannat ovat alkaneet levittäytyä lohelta vapautuneille alueille. Vesistössä elää nykyisin yksi Euroopan pohjoisimmista alkuperäisistä suureksi kasvavista vaeltavista järvitaimenkannoista. Vesistöalueelta on saatu nousuyhteyden katkeamisen jälkeen myös useita todisteita Atlantin lohien taipumuksesta järvilohityyppisen elämänsäkierron omaksumiseen.

Pohjoisen luonnontilaiset lohikalakannat ovat kaiken kaikkiaan opettaneet meitä näkemään kalojen fyysikaalisen ja biologisen (ravintoeläimet, toiset kalalajit ja ihminen) elinympäristön jatkuvan vuorovaikutuksen merkityksen kalakantojen tilan säätelyssä. Nämä ainutlaatuisen monipuoliset kokemukset luonnonvaraisten lohikalakantojen parissa ovatkin näkemystemme ja toimintamme pohja myös voimakkaasti muutetuilla joilla muualla Suomessa. Tähän kokemukseen on nojautunut mm. Ripatin [koskikunnostuksessa](#) ja Kymijoen kalataloudellisessa kehityssuunnitelmassa käytetty asiantuntijuutemme.

Vuonna 2009 teimme yritystoiminnan käynnistämiseen liittyen ekskursioita eri puolilla Suomea kartoittaen koskikunnostusten tilaa useilla vastikään ennallistetuilla koskialueilla. Arvioimme koskialueita samoilla kriteereillä joilla olemme tehneet [joki-inventointeja](#) luonnontilaisilla vesistöalueilla. Suurimmalla osalla käymistämme kohteista päädyimme toteamukseen, ettei vastikään tehdyissä kunnostuksissa ole fyysikaalisen ympäristön osalta pystytty juurikaan luomaan edellytyksiä korkean vaelluspoikastuotannon saavuttamiseksi. Kunnostuskohteilla havaitsemamme rakenteelliset ongelmat on huomioitu aiemmin selvästi myös maa- ja metsätalousministeriön virtavesien kalataloudellisia kunnostuksia arvioineessa raportissa vuodelta 2004. Katsomme kuitenkin ymmärtävämmme kunnostusongelmien takana piileviä syitä varsin hyvin ja uskomme, että Apajaxin toiminnan kautta voimme olla mukana luomassa

Suomen virtavesien kalakannoille selvästi nykyistä parempia olemassaolon edellytyksiä. Jo 1990-luvun alussa heränneet ajatukset virtavesien kalakantoihin liittyvästä yritystoiminnasta ovat vihdoinkin kypsyneet luottamukseksi oman tietotaitomme konkreettisesta hyödystä vaelluskalakannoille.